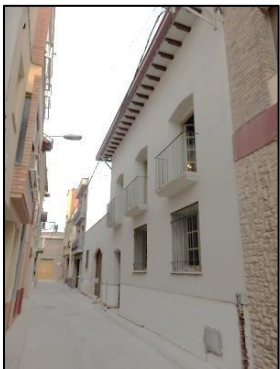

A les Germanetes se'ls hi confià la Casa de Santiago de Cuba i la de L'Havana. Posteriorment, la Congregació s'estengué per altres localitats de Cuba, Puerto Rico i Colòmbia amb Cases-Asil projectades per la Madre Teresa abans de morir. Posteriorment l'expansió continuà a Perú, Mèxic, Argentina, Bolívia, Xile, Equador, Veneçuela, Brasil i República Dominicana.

Fundació a Aitona, poble natal de la Mare Teresa

Des del seu viatge a Barbastre a les vigílies de la fundació de l'Institut, l'octubre de 1872, la Mare Teresa no havia tornat més al seu poble natal. Havia patit serenament la mort dels seus pares des de la distància: el 1876 la madre, i a finals de 1884 el pare. A Aitona només quedava el seu germà Joan i la seva família a la casa paterna. Davant per davant, la casa dels avis materns restava buida des de la mort de la tia Rosa. La Mare Teresa va rebre el llegat d'aquesta herència i, lògicament, projectà arranjar-la com a Casa-Asilo del seu Institut.

El **19 d'abril de 1891** la Mare Teresa es traslladà a Aitona acompanyada de la Mare Maria –la seva germana- i altres tres Germanetes. A fi de passar inadvertida, demanà al Joan que anés a esperar-les a Lleida. Amb tot, més de quaranta nens s'avançaren a rebre-les al camí del poble: Igualment ho van fer sus familiars; i tot el poble va sortir a donar-los-hi la benvinguda mentre els joves tocaven les campanes de l'església. La fundació de la Casa-Asil d'Aitona omplí de goig i entusiasme a tota la població.

Un any abans, el 1890, s'havia inaugurat una Casa-Asil a Sigüenza, ciutat natal de don Saturnino, el pare Fundador. I paral·lelament a la d'Aitona, se n'obrí una altra a Lliria, a prop de València. Llavors la Congregació ja comptava amb 103 Cases-Asil i més de 1000 Germanetes.

PENSAMENTS DE SANTA TERESA DE JESÚS JORNET

- ✓ El Cor de Jesús crema en flames de puríssim amor. Amb aquest amor puríssim cal que estimem i tractem els nostres pobres.
- ✓ Qui més treballi per Déu en aquesta vida, més recompensa tindrà a l'altra.
- ✓ En aquest món mai falten coses desagradables, però el Senyor ho permet perquè ens recordem d'Ell i tinguem què oferir-li.

4 L'EXPANSIÓ DE LA CONGREGACIÓ

Una vegada iniciada la fundació de caritat assistencial arribaren a la Casa Mare de València sol·licituds per establir Cases-Asil de la Congregació. Així es van iniciar uns cinc lustres d'apostolat intens i fecund de la Mare Teresa recorrent incansablement els paratges de la geografia espanyola, malgrat la seva greu malaltia.

València - Alboria - Santa Mònica

Als dos mesos de la seva inauguració, la Casa-Asil de València ja atenia dinou ancians. La Mare Teresa va decidir fer la postulació per cases i mercats, iniciant una pràctica que repetiria en totes les fundacions.

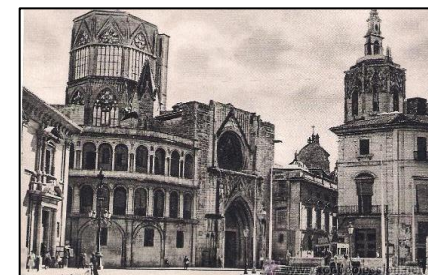

La vida de la Congregació nascuda el 27 de gener de 1873 corria paral·lela a la de la República, proclamada tretze dies després. Amb la presidència de Nicolás Salmerón l'exèrcit va combatre la resistència cantonalista de la costa oriental i, a l'agost, València va ser bombardejada. Les Germanetes i els ancians van trobar aixopluc a l'àmplia sagristia de la Catedral. Instal·lada a la sala capitular, la Junta se sorprenia de la delicadesa amb què les Germanetes

tractaven els ancians, que anaven augmentant tot i la manca de queviures.

Després d'una brevíssima estada a **Alboria**, 6 qm al nord de València, allotjats caritativament en un balneari, i recuperada ja la pau, van tornar tots a València. La dolorosa prova havia unit més a les religioses i els acollits, extenent-se l'admiració per l'Obra de les Germanetes.

La Casa-Asil de la **plaça de l'Almoina** resultava petita amb l'augment de vocacions i d'ancians, que ja s'havien doblat. «Com més pobres, més benefactors», repetia la Mare.

Després d'haver estudiat diversos projectes es va comprar l'antic convent agustiniana de **Santa Mònica**, situat a extramurs, a l'altre costat del Túria. Un cop rehabilitada l'espaiosa casa s'inaugurà el 21

de novembre de 1874, festa de la Presentació de la Verge. Tancava el seguici de trenta carrosses la del cardenal Martínez Barrio -que el mateix dia celebrava el seu 69 aniversari- amb la Mare Teresa i un ancià paralític que ella cuidava personalment.

La gentada que va visitar la nova Casa-Mare va quedar encisada de la caritat de les Germanetes amb els ancians. Entre les moltes almoines recollides els veïns del camí de Murviedro, a l'emplaçament de Santa Mònica, van regalar un carro per al trasllat de les Germanetes. El nombre d'ancians acollits va pujar a vuitanta, cent... Les peticions continuaven arribant i, després d'una nova etapa d'angoixes i estretors, al juny de 1876 es va inaugurar l'ampliació de l'edifici.

Saragossa

El maig de 1874 la Mare Teresa s'havia traslladat a Saragossa acompanyada de cinc Germanetes. La fundació de l'Institut a la capital de l'Ebre es feia a instàncies del seu arquebisbe, don Manuel García Gil, amb el suport del cardenal de València, aragonès de naixement. Era la vigília de la Mare de Déu dels Desemparats i, igual que havien fet un any abans a València, la Mare Teresa va oferir a la Mare de Déu tot el seu ésser, el de les seves Filles i el de l'Institut, aquesta vegada al Santuari de la Mare de Déu del Pilar. Era la primera Casa-Asil de la regió que havia vist néixer la Fundació.

Cabra

A finals d'octubre de 1875 la Mare Teresa va arribar a Cabra (Còrdova), acompanyada de sor Dolores Costa i les sis Germanetes de la nova fundació. La seva estada s'allargà enmig de grans dificultats materials i falta de comprensió i interès de la població per l'Obra: «las cosas de Dios tienen sus contrariedades». Finalment, la Casa-Asil va ser feliçment inaugurada el 22 de març de 1876 perquè «Déu protegeix els humils». Al seu retorn a València, la Mare Teresa va fer una nova fundació a Oliva, al sud de la regió.

Burgos, la fundació del Nen

Pocs dies després de la mort de l'arquebisbe cardenal de València, Mariano Barrio, la Mare Teresa es va posar en camí cap a Burgos, complint un desig d'ell

i de l'arquebisbe don Anastasio Rodríguez, «el bisbe dels pobres». La casa oferia requeria reformes i això va obligar a la Mare Teresa a allargar la seva estada fins després de Nadal: «Usted diga y recete lo que quiera, que nosotros pagamos», le decía el arzobispo de Burgos».

La Casa-Asil es va inaugurar el 29 de desembre de 1876. La solitud, el fred, l'allunyament dels éssers estimats de València li van fer viure intensament el misteri del Nadal. Va ser una època de consolació interior per l'entorn de dolcesa que hi va trobar: «no se deja sin dolor aquello que se ama».

La gran expansió

Segueix una etapa d'estancament, desil·lusions i humiliacions en què l'Institut avançava per una via estreta: «siervas inútiles somos, Señor». «Hijas mías, este año nos toca la cruz. Abracémonos a ella gozosa». Les fundacions a Valladolid, Gandia, Pamplona, Sevilla i Baeza no van arribar a quallar. El mateix en d'altres llocs: «suceda lo que suceda, todo lo que es de Dios, está bien».

Prelats i benefactors de diverses localitats reclamaven l'establiment de la Congregació. A la vegada arriben vocacions de tota Espanya. El 1882 Tuy, La Corunya, Oviedo, Logronyo, Villarobledo i Ocaña coneixen la caritat de Crist envers els pobres ancians. Després d'un decenni de vida, l'Institut ja comptava amb 32 Cases-Asil a 19 diòcesis, 293 Germanetes i gairebé 2000 assistits. L'expansió continua a Alzira, Oriola, Alcàsser de San Juan, Vigo, Santiago de Compostel·la, Caldas de Reis ... Entre fundació i fundació la Mare Teresa va visitar les altres Cases-Asil des del Nord fins a Conca, Còrdova i València.

La Congregació s'estén per Amèrica

Del 10 al 17 de maig de 1885 es va reunir el Capítol General per deliberar sobre l'agregació a l'Institut de les Germanes dels Pobres Invàlids, sol·licitada per l'arquebisbe de Cuba. La Mare Teresa veia possible que l'Institut, que ja tenia 47 Cases-Asil, s'obris al Nou Món.

Aquell estiu el flagell del còlera va causar un trist balanç, i la Mare Teresa va fer la promesa de celebrar cada any a la seva Congregació la Novena a la Mare de Déu del Carme. Tanmateix, la vitalitat de l'Institut no va quedar alterada. Les deu religioses escollides entre les lliurement disposades a anar a Amèrica van

embarcar a València el dia 14 de desembre. La Mare Teresa va acompanyar-les fins que el vaixell va salpar. No es tornarien a veure mai més, però van establir una estreta correspondència epistolar.